

BELEIDSNOTITIE STICHTING HAL 4

=====

INHOUDSOPGAVE

I.	INLEIDING.....	3
II.	ACTIVITEITEN.....	3
III.	ORGANISATIE EN HAL.....	7
IV.	EXPLOITATIE.....	9
V.	BEGROTING.....	11

Stichting HAL 4
Watertorenweg 180
3063 HA Rotterdam
tel. 010-4126031

I. Inleiding

De huidige status van HAL 4 -een zaal waarin een keur van culturele activiteiten plaatsvindt- is te danken aan het doorzettingsvermogen van enkelen. Het idee, een oude fabriekshal een culturele functie te geven, is gerealiseerd met een grote dosis fantasie en behendigheid. Het is de verdienste van de Vereniging Utopia dat het watertorencomplex, waarvan de hal deel uitmaakt, weer in gebruik werd genomen, en -later- op de monumentenlijst is gezet.

Vanaf 1979 heeft HAL 4 tal van concerten, manifestaties, dans- en theateractiviteiten georganiseerd.

Sinds 1984 verlenen wij onderdak aan het RO Theater. Dit gezelschap kwam na de afbraak van de Rotterdamse Schouwburg tijdelijk op straat te staan. Medio 1988 zal het RO Theater haar intrek in de nieuwe schouwburg nemen.

In het beslissende stadium, waarin de besluitvorming t.a.v. het toekomstige gebruik van de hal zich thans bevindt, brengen wij deze geactualiseerde beleidsnota uit. Na de evaluatie die volgde op de in het voorjaar 1985 tezamen met het vijfjarenoverzicht verschenen beleidsnota is de voorlopige balans opgemaakt, en is het tijd om de gerijpte gedachten t.a.v. het te voeren beleid concreter te stellen.

Gelden zullen worden aangevraagd bij de gemeentelijke en landelijke overheid, particuliere fondsen en het bedrijfsleven. Er zal een duidelijk beleidsbeeld gepresenteerd moeten worden m.b.t. datgene waarvoor gelden worden aangevraagd.

Om op een zinvolle manier de lijnen voor de toekomst uit te kunnen zetten is het gewenst dat er duidelijkheid ontstaat omtrent de toekomstige financiële positie van HAL 4.

De toekomst valt voor HAL 4 -gesimplificeerd gesteld -uiteen in twee perioden:

1. de interimperiode tot 1988, waarin wij ons inhoudelijk en organisatorisch willen voorbereiden op de periode erna, en ernaar streven hoognodige elementaire voorzieningen aan te brengen.
2. de periode na het vertrek van het RO Theater uit HAL 4 naar de nieuwe schouwburg.

Bij aanvang van deze periode dient de outillage van de hal zodanig aan de eisen te voldoen, dat de voorwaarden aanwezig zijn voor het programmeren van voorstellingen, voor het functioneren van de hal als werkplaats met een maximum aan mogelijkheden en voor een optimale bedrijfsvoering.

II. Activiteiten

HAL 4 is opgericht om de totstandkoming te bevorderen van kwalitatief hoogwaardige culturele projecten voor een zo breed mogelijk publiek, waarbij nieuwe ontwikkelingen op technisch gebied een prominente rol zijn toebedacht.

Zij heeft haar potenties bewezen door theateractiviteiten te huisvesten van o.a. Orkater, Stichting Theaterinitiatieven Rotterdam (STIR), Kiss, Radeis en Circus Oz en door het organiseren van concerten van o.a. Captain Beefheart, het Circle Ensemble, Kodo, Rotterdamse groepen als het Paleis van Boem en Nieuw Hip Stilen en uiteenlopende manifestaties op het gebied van video, vormgeving e.d.

De afgelopen zeven jaar zijn wij ons in toenemende mate

dienstverlenend op gaan stellen ten behoeve van projecten van derden. Hierdoor zijn wij in staat geweest de hal in goede conditie te brengen, en hebben wij als organisatie ervaring kunnen opdoen.

Interimperiode

Tot medio 1988 is de programmeringsvrijheid beperkt: het grootste deel van de beschikbare dagen is geclaimd door het RO Theater. Het beleid van HAL 4 is erop gericht tijdens de interim periode zoveel mogelijk theatergroepen in de hal te laten spelen. Veel gezelschappen willen de hal voor een week, waarin opbouw, repetities en voorstellingen kunnen plaatsvinden. Op deze manier wordt voorkomen dat er een te grote versnippering van speeldagen optreedt. Momenteel is het zo, dat het leeuwedeel van de tijd dat het RO geen claim op de hal heeft gelegd, deze inderdaad gebruikt wordt door andere theater- of dansgezelschappen.

Ongetwijfeld heeft de belangstelling van theatergezelschappen om in de hal te komen spelen te maken met het feit dat het publiek er steeds vaker theatervoorstellingen ziet dan alleen die van het RO Theater. De hal wordt steeds meer beschouwd als een theaterzaal, waardoor het bespelen ervan aantrekkelijker wordt voor allerlei gezelschappen: het theater-publiek heeft bewezen de zaal te kunnen vinden. Zo stimuleert een groter aanbod van theatervoorstellingen het theaterbezoek, dat op haar beurt wederom het theateraanbod versterkt. Daarbij komt, dat de geheel eigen sfeer van hal en locatie kennelijk een aantrekkingskracht op het publiek uitoefent.

In de interimperiode willen wij open blijven staan voor anderssoortige activiteiten. Van groot belang is het gebruik van de hal als werkplaats. HAL 4 hoopt de werkplaatsfunctie in de toekomst uit te bouwen, waarbij vermeld dient dat ons is gebleken dat er in de stad Rotterdam een groot tekort aan geschikte werkplaatsruimten is.

Daarnaast willen wij een aantal incidentele manifestaties organiseren. In het vijfjaren-overzicht werd opgemerkt dat de diversiteit der activiteiten die in de hal plaatshebben groot is. Deze diversiteit moet in principe gehandhaafd worden.

Dankzij de afmetingen, voorzieningen en de multi-functionele aanwendingsmogelijkheden van de hal kunnen er activiteiten plaats vinden die onmogelijk in andere zalen in Rotterdam te realiseren zijn. De belangstelling van theatergroepen, om speciaal op de hal afgestemde voorstellingen te komen maken, geeft blijk van de omvang van het aantal mogelijkheden dat de zaal biedt, en het ontbreken daarvan elders in de stad. Ook uit de belangstelling voor gebruik van HAL 4 voor niet direct op het publiek gerichte activiteiten blijkt dat er in het Rotterdamse accommodatieaanbod hiaten zijn.

Toekomst

Bieden wij een goed geoutilleerde hal tegen redelijke tarieven, dan zal de kwestie niet zijn of er voldoende belangstelling is voor het gebruik van de hal, maar zal het ons inziens de vraag zijn wie er wel en wie er geen gebruik van de hal kan maken. Uit gesprekken met de coordinator van het in 1988 door de Gemeente Rotterdam te organiseren Rotterdam Festival is gebleken dat er al direct na het vertrek van het RO Theater uit de hal grote behoefte aan een ruimte als HAL 4 zal zijn.

In het verleden heeft HAL 4 een heel eigen publiek opgebouwd,

dat met de programmering in de RO-periode maar voor een deel aan haar trekken is gekomen. In diezelfde periode heeft de hal er een nieuw theaterpubliek bij gekregen.

Derhalve is de belangrijkste vraag: hoe behouden wij het oude en het huidige publiek, d.w.z. hoe kunnen we het publiek blijven interesseren in onze activiteiten? Het voor de hand liggende antwoord: door het programmeren en initieren van activiteiten die voor het eigen publiek herkenbaar, en van een kwalitatief hoogwaardig niveau zijn.

Wij zijn voornemens langlopende, niet reizende produkties te entameren, waarbij decorbouw, repetities en voorstelling op dezelfde locatie plaatsvinden. Een dergelijke formule, waarbij het publiek naar de voorstelling komt i.p.v. de voorstelling naar het publiek, is in de hal zeer succesvol gebleken. Ook elders wordt deze opzet met succes gehanteerd. Concrete voorbeelden waar aan gerefereerd kan worden zijn produkties van het Theatre du Soleil in Parijs, het Jules Verne-project van Frans Marijnen in Groningen, en de Faust-voorstellingen van Theatergroep de Appel in Den Haag. Deze opzet levert produktionele besparingen op. Zij is in de reguliere theaters niet mogelijk, daar het de normale programmering volledig zou blokkeren.

Daarnaast is het streven gericht op het doen laten uitbrengen van interessante reizende produkties, die anderen -om wat voor reden dan ook- niet kunnen uitbrengen, en die anders niet in Rotterdam te zien zouden zijn.

De gedachten gaan uit naar interdisciplinaire produkties, waarbij kunstzinnige en technische vernieuwingen een prominente rol spelen. D.w.z. produkties waarbij gepoogd wordt te komen tot een samensmelting van diverse artistieke mogelijkheden op de terreinen concert/musical/opera; ballet/dans/theater; foto/ film/ video/lichttechniek en vormgeving/beeldende kunst. Mensen afkomstig van een andere discipline blijken met frisheid en durf vaak in staat zaken tot stand te brengen, die onmogelijk met behulp van de geijkte vaardigheden binnen een discipline gecreeerd kunnen worden. Het zijn de experimentele produkties die volgens ons een eerlijke kans moeten krijgen zich te bewijzen, en wij willen graag een laboratoriumfunctie vervullen bij de totstandkoming van dit soort produkties. Deze zouden ondersteund moeten kunnen worden middels het verlenen van organisatorische hulp, het geven van adviezen danwel het tegen lage gebruikstarieven ter beschikking stellen van de hal.

Het stimuleren van zgn. "kwaliteitskunst" is een politiek item geworden. Ondanks het feit dat kwaliteit een relatief begrip is, dat verandert met de ideeën van het publiek, zodat de topkunst van vandaag over 5 jaar als muf zou kunnen worden gezien, komt de experimentele kunst in de verdrukking. Wij menen prioriteit te moeten geven aan gebruik van de hal ten behoeve van experimentele produkties.

Voor 1988 heeft HAL 4 een subsidieverzoek ingediend bij WVC voor de produktie van een experimentele dansvoorstelling door een buitenlands choreograaf met Rotterdamse dansers en musici.

Wij zijn ervan overtuigd dat gebruik als beeldstudio een groter aandeel van de halbezetting voor haar rekening zal nemen. In de regio is geen televisie-, film- of videostudio van enig formaat, terwijl er straks toch een grote behoefte zal blijken. Bekeken wordt wat de beste aanpak is om de hal als beeldstudio te

exploiteren. De hal is dankzij haar afmetingen en faciliteiten bij uitstek geschikt voor gebruik als zodanig, en nu al wordt er veelvuldig door filmers geïnformeerd of er opnamen in de hal kunnen plaatsvinden. Daarbij is een groot voordeel dat er decors van flinke afmeting in de hal gebouwd kunnen worden. De tarieven zijn gunstig in vergelijking met andere studio's, bijv. de First Floor Features studio te Amsterdam, terwijl deze studio's veelal minder faciliteiten bieden. In 1986 en 1987 wordt de hal enkele maanden voor filmopnamen verhuurd.

Er zijn gesprekken gaande met de Gemeente Rotterdam over het gebruik van de hal als studio voor de lokale televisie in de nabije toekomst. Ook video is een nog steeds groeiend medium, dat straks haar behoefte aan opnameruimten zal doen laten gelden.

Vermeldenswaardig is het overleg dat op het ogenblik gevoerd wordt met de gebruikers van Hal 3, fotostudio en eveneens onderdeel van de Vereniging Utopia. De aanzienlijk kleinere Hal 3 beschikt over een grote dosis know-how op het audio-visuele vlak, en beschikt daarnaast over een aantal studio-faciliteiten. De bedoeling is om samen met Hal 3 activiteiten te gaan coördineren, waarbij het in eerste instantie gaat om het vergroten van de exploitatiemogelijkheden van de hallen, en waarbij de werkplaatsfuncties centraal staan.

HAL 4 wil de vervaardiging bevorderen van audio-visuele produkties: clips, documentaires, televisie- en video-films. Er zou een belangrijke thematische nadruk kunnen worden gelegd op het onderwerp architectuur. Dat heeft een aantal redenen. Allereerst mag gesteld worden dat er in Nederland door de audio-visuele media relatief weinig aandacht wordt besteed aan het onderwerp architectuur, ondanks het feit dat in de geschreven media de aandacht daarvoor nogal groot is. Andere argumenten: net als elders is ook in Rotterdam de belangstelling voor de architectuur toegenomen, zichtbaar gemaakt door tentoonstellingen en festivals. Rotterdamse inspanningen om het architectuurmuseum hier gevestigd te krijgen lijken beloond. Tenslotte vormt het grote aantal architectenbureaus in de stad een ongekend reservoir, zodat aandacht alleszins gerechtvaardigd lijkt.

Naast het nastreven van verwezenlijking van de ambities die hierboven uit de doeken zijn gedaan, blijven we incidentele activiteiten organiseren en programmeren. Een nadeel van incidenteel programmeren kan zijn dat het - net als wekelijks terugkerende evenementen - de mogelijkheid blokkeert om in een later stadium langlopende produkties te programmeren. Er zal pragmatisch en inventief moeten worden gedacht bij het zoeken naar oplossingen.

Wat betreft de seizoensindeling zijn we voornemens aandacht te gaan besteden aan de zomerprogramming, aangezien deze in Rotterdam o.i. te wensen over laat.

Model voor een optimale jaarbezetting van de hal in dagen:	
- opnames speelfilm	45
- ,, videoproduktie	14
- ,, lokale t.v.	7
- ,, diverse kleine projekten	15
- repetities theatervoorstelling die elders speelt	60
- de bouw van een volumineuze decorset	14
- audities, repetities, opbouw en voorstelling van een produktie op lokatie	91
- theateruitvoeringen (incl. opbouw, rustdagen)	30
- incidenteel	7
- eigen gebruik	10
- restdagen	<u>72</u>
Totaal aantal dagen	365 ===

III. Organisatie en hal

Op het ogenblik wordt de dagelijkse bedrijfsvoering uitgeoefend door twee free-lancers, een full-time en een half-time medewerker. De huidige bezetting is te klein en daardoor overbelast, reden waarom het personeelsbestand vanaf februari 1987 tot 2 full-time organisatiemedewerkers uitgebreid wordt. Voorzover daarvoor financiële ruimte is, wordt een beroep gedaan op extra free-lancers.

Als medio 1988 de organisatie intensiever belast wordt, zal het onvermijdelijk zijn dat het medewerkersbestand uitgebreid wordt tot drie fulltime banen: twee organisatorisch/administratieve medewerkers en een technisch. Naast boekhouding, administratie, en documentatie moet zorg worden gedragen voor acquisitie, public relations, orientatie, fundraising en sponsoring. De werktijden zijn onregelmatig. Er dient veel 's avonds en in het weekend gewerkt te worden, terwijl overdag het kantoor bemand moet zijn. Voor de continuïteit van de verhuur moet de hal gedurende het hele jaar geopend en de organisatie bereikbaar zijn, zodat er wisseldiensten gedraaid moeten worden tijdens de vakantieperiode en op feestdagen.

Bij verhuur van de hal aan derden die zelf de publiciteit verzorgen voor eigen activiteiten, is de ervaring dat er door HAL 4 organisatorisch bijgesprongen moet worden.

Bij voorstellingen moet tijdens de besprekuren de telefoon, en tijdens de openingsuren de kassa bemand worden, terwijl ook het beheer van de mailing verzorgd dient te worden.

HAL 4 ervaart de noodzaak van de aanwezigheid van een gekwalificeerde technicus, die het onderhoud van materiaal, licht, geluid en hal kan verzorgen, en die zich bezig kan houden met de technische begeleiding van de gebruikers van de hal.

De vervulling van een aantal van bovengenoemde taken wordt momenteel uitgevoerd door personeel van de Stichting Theater Produktie. Na 1988 zal HAL 4 zelf deze taken op zich moeten nemen. Daarnaast zijn er voldoende financiën nodig voor het inhuren van free-lancers.

Het personeelsbeleid dient overigens zo sober en efficiënt mogelijk gevoerd te worden.

Het in rekening brengen aan gebruikers van extra diensten door HAL 4 geleverd, geschiedt op basis van de voorwaarden zoals beschreven in de gebruikersgids van augustus 1986.

De hal

Het Gemeentelijk Grondbedrijf heeft de hal aan een grondige opknappbeurt onderworpen. De Stichting HAL 4 heeft de binnenkant van de hal aangepakt.

De hal is in feite een lege doos, waarin alle aanwezige faciliteiten als podium en loopkat verplaatsbaar zijn. Het is van essentieel belang, dat -indachtig toekomstig gebruik en toekomstige verbouwingen- er zorg voor wordt gedragen dat het multifunctionele karakter van de hal optimaal blijft.

Naast de aanwezige voorzieningen en de tot stand gebrachte verbeteringen zijn er een aantal dringende zaken aan de orde:

- er is een grote behoefte aan publieksfaciliteiten met bijbehorende outillage: foyer-, kassa-, garderobe- en opslagruimte. Met name een horecaruimte is van belang aangezien deze de aantrekkelijkheid van de hal voor het publiek vergroot, de bezoekerscapaciteit doet toenemen en de inkomsten hiervan de exploitatie zullen verlichten.

- er is in verband met de gebruiksmogelijkheden van de zaal een licht- en geluidsinstallatie nodig. Momenteel maken bijna alle gezelschappen die de zaal bespelen gebruik van materiaal van het RO Theater en van de Rotterdamse Schouwburg. Dit materiaal zal in 1988 grotendeels niet meer voorhanden zijn.

- de oude tribunes zijn niet meer. Er wordt gezocht naar alternatieven, waarbij voorop staat dat de tribunes eenvoudig te verplaatsen moeten zijn. Ook de podiumelementen zijn aan vervanging toe. Een variabel gecombineerd systeem voor podium en tribune ligt voor de hand.

- een directe verbinding met Hal 3, welke in gebruik is als beeldstudio. Een koppeling is van belang i.v.m. de plannen voor intensiever gebruik van de hal als film-, televisie- en videostudio. Noodzakelijk voor een dergelijke verbinding is dat zij geluidsdicht afgesloten kan worden, zodat in beide hallen afzonderlijke activiteiten ongestoord plaats kunnen vinden.

Prioriteiten op korte termijn:

- om de bespeelmogelijkheden te vergemakkelijken, dient de hal met behulp van rolluiken snel en efficiënt verduisterd te kunnen worden. Een deel van de luiken is reeds aangebracht. De rolluiken hebben tevens een inbraakpreventieve en een warmte- en geluidsisolerende functie.

- de kleedkamers moeten op korte termijn worden opgeknapt.

- er is behoefte aan beter werklucht in de hal.

- de bewegwijzering dient zo spoedig mogelijk grondig aangepakt te worden. (zie onder)

Publiciteit

Het huidige publiek is blijkens de telefonische reserveringen afkomstig uit het gehele land.

De eerder gestelde vraag hoe het publiek na 1988 te blijven interesseren, kan als volgt beantwoord worden:

Mensen interesseren voor je activiteiten betekent in ieder geval mensen op de hoogte stellen van je activiteiten: men moet bekend worden gemaakt met het aanbod en met je bedoelingen en plannen.

Voor hen die zich als geïnteresseerde hebben aangemeld, is er een uitgebreide direct mailing-list in het computerbestand. Zo kan zeer snel op grote schaal bekendheid worden gegeven aan allerlei activiteiten. De bedoeling is dat dit - in de loop van jaren opgebouwde - bestand uitgebreid en bijgewerkt blijft worden.

Per activiteit wordt bekeken wat de gewenste publiciteitsmogelijkheden zijn. Voor afzonderlijke projecten worden posters verspreid, is er de uitgaansladder in de kranten en weekbladen, en worden de geijkte wegen bewandeld bij het verzenden van persberichten naar radio, t.v., kranten en tijdschriften. Zoals telkens blijkt is adverteren noodzakelijk.

Van groot belang is de voorlichting aan de geschreven pers: HAL 4 heeft redelijke bekendheid gekregen door recensies van activiteiten die in de hal plaatsvonden. Voor de toekomst wordt gezocht naar nieuwe en effectieve mogelijkheden om bekendheid te geven aan de gebeurtenissen in de hal.

Belangrijk is een degelijk beleid t.a.v. de acquisitie van gebruikers. Er is een nieuwe versie van de gebruikersgids en het jaarverslag 1985 is zojuist verschenen.

De bewegwijzering is sterk voor verbetering vatbaar. De hal is niet eenvoudig te vinden, dus is een goede richtingduiding onontbeerlijk. Deze dient te worden aangebracht aan de uitvalswegen, de Maasboulevard en op het DWL-terrein.

Aan de verlichte aanduidingen op en om de hal zelf wordt gewerkt.

De plaats

De herinrichting van het DWL-terrein, waar het watertorencomplex deel van uitmaakt, vordert gestaag. De infrastructuur van het gebied is sterk verbeterd, en evenredig daarmee de bereikbaarheid. De bereikbaarheid ten goede komt ook de verlenging naar het DWL-terrein door het RET van de tramlijn 3, die vanaf 1 november een rechtstreekse verbinding met het Centraal Station verzorgt. Aangaande de situatie m.b.t. de afstand tot de binnenstad: die afstand speelt kennelijk geen rol indien er interessant geprogrammeerd wordt.

De contacten met de buurt en met de deelgemeente Kralingen zijn goed. In het verleden zijn er enkele buurtvergaderingen in de hal gehouden. Voorts wordt de buurt via huis-aan-huis biljetten uitgenodigd voor het gratis bijwonen van try-outs en het tegen gereduceerd tarief bezoeken van voorstellingen.

In het Binnenstadsplan 1986 van de Dienst Stadsontwikkeling van de Gemeente Rotterdam, waarin SO haar stedenbouwkundige plannen voor het komende decennium presenteert, wordt het DWL-terrein genoemd vanwege de culturele functie die het vervult, en die volgens SO gestimuleerd en versterkt dient te worden.

IV. Exploitatie

Zolang de hal een culturele functie vervult, wordt de huur van de hal door de Gemeentelijke Secretarieafdeling Kunstzaken rechtstreeks aan de eigenaar -het Gemeentelijk Grondbedrijf- betaald.

De belangrijkste bron van inkomsten is de verhuur van de zaal. Op het ogenblik wordt voor een groot deel op de inkomsten gedraaid die van de Stichting Theater Productie ontvangen worden wegens het gebruik van de hal door het RO Theater. In de tijd dat het RO de hal niet in gebruik heeft wordt zij verhuurd aan andere gezelschappen.

Daarnaast ontvangt HAL 4 incidenteel giften van instellingen en particulieren.

Na het vertrek van het RO zullen de inkomsten gehaald worden uit een zo efficient mogelijke hal-verhuur, uit entreeheffingen en horecaopbrengsten. De exploitatie sluitend maken door middel

van de verhuur is een praktische onmogelijkheid. Reeds nu is de hal voor veel groepen (te) duur. In de toekomst kunnen de tariefstellingen moeilijk hoger uitvallen.

De praktijk heeft bewezen dat steeds meer groepen bereid zijn op recette- of huurbasis produkties in de hal uit te brengen.

HAL 4 is een particulier initiatief. Dat stempelt haar tot een buitenbeentje, en maakt haar positie met betrekking tot het gemeentelijk cultuurbeleid complex en onvoordelig:

HAL 4 valt niet onder beheer van de Dienst Gemeentelijke Kunstgebouwen, en ressorteert noch onder instellingen als de Rotterdamse Kunststichting of de Stichting Theater Produktie Rotterdam noch rechtstreeks onder de Secretarieafdeling Kunstzaken. Voor eenmalige subsidieaanvragen wegens verbouwingen en activiteiten komt zij telkens tussen wal en schip terecht.

Illustratief voor deze situatie zijn de problemen waarmee wij te maken krijgen indien wij een produktie programmeren. Voor het produceren van voorstellingen kunnen we subsidie aanvragen, voor het uitkopen van voorstellingen ligt de zaak echter moeilijker: de Gemeente Rotterdam beschikt weliswaar over garantiebudgetten, maar die zijn bestemd voor activiteiten in gebouwen die onder beheer van de DGK vallen. Voor incidentele activiteiten kunnen er verzoeken worden ingediend bij de Rotterdamse Kunststichting om bijdragen in de programmeringskosten.

Terwijl er een relatief grote publieke belangstelling bestond voor de programmering van vernieuwende muziek, zijn de muzikale activiteiten geminimaliseerd, aangezien subsidies tot een maximum van 35 % uitsluitend verleend werden voor dekking van de artistieke kosten, zonder rekening te houden met de onvermijdelijke beheerskosten.

Om te kunnen programmeren is er in 1985 bij de Gemeente een verzoek ingediend tot het verlenen van een structurele subsidie, middels een claim op de post 'Nieuw Beleid' die de Gemeente Rotterdam destijds had gecreeerd via haar Bezuinigings- en Ombuigingsoperatie. De aanvraag voor een subsidieverlening voor 1985/1986 werd uitgesteld. Een intern voorstel binnen de Commissie Kunstzaken om een kleiner bedrag te fourneren haalde het niet.

In de bijlage van deze beleidsnotitie blijkt uit de exploitatiebegroting een tekort van Fl. 270.000,=. Aan de Gemeente Rotterdam wordt een verzoek gericht een structurele subsidie te verstrekken om in dit tekort te voorzien. Tevens worden gefaseerd bijdragen gevraagd voor eenmalige investeringen. Ook landelijke instellingen als de Rijkscommissie van Advies voor de Bouw van Schouwburgen en Concertzalen, worden daarvoor benaderd.

Aanvragen bij de Culturele Raad Zuid Holland zullen niet gehonoreerd worden, aangezien deze zich uitsluitend bezig houdt met de provincie Zuid Holland uitgezonderd de grote steden Den Haag en Rotterdam.

In de toekomst zullen we ons blijven inspannen gelden te verwerven bij fondsen, het bedrijfsleven en particulieren.

V. Exploitatie- en eenmalige investeringsbegroting

Exploitatiebegroting

uitgaven

personeelskosten:

- 2 administratief/organisatorische en 1 technische medewerker	F1. 135.000,--	
- freelance medewerkers	,, 25.000,--	
- loonbelasting, premieheffing, sociale lasten	,, 45.000,--	
		F1. 205.000,--

huisvestingskosten:

- schoonmaakkosten	F1. 5.000,--	
- binnenonderhoud	,, 10.000,--	
- onderhoud en vervanging inventaris	,, 40.000,--	
- energieverbruik gas en electra	,, 40.000,--	
- contributie Utopia	,, 10.000,--	
		,, 105.000,--

organisatiekosten:

- reis- en verblijfskosten	F1. 15.000,--	
- kantoorkosten	,, 10.000,--	
- vergader- en representatiekosten	,, 2.500,--	
- huur materialen	,, 7.500,--	
- publiciteitskosten	,, 25.000,--	
		,, 60.000,--

totaal uitgaven F1. 370.000,--

inkomsten

vergoedingen gebruik HAL 4	F1. 70.000,--
fundraising	,, 20.000,--
sponsoring	,, 10.000,--
totaal inkomsten	F1. 100.000,--

voorlopig exploitatie tekort F1. 270.000,--

Eenmalige investeringsbegroting

- publieksfaciliteiten, kassa-, garderobe-, foyer- en opslagruimte	F1. 300.000,--
- verbinding HAL 3	,, 25.000,--
- lichtinstallatie	,, 150.000,--
- geluidsinstallatie	,, 75.000,--
- variabel podium- en tribunesysteem	,, 200.000,--
- verduisteringsrolluiken, werklucht afstopping, bewegwijzering	,, 75.000,--
totaal	F1. 825.000,--

Toelichting op de exploitatiebegroting

- De inkomsten uit de verhuur zijn gebaseerd op de tarieven zoals die zijn vermeld in de gebruikersgids van augustus 1986. Ingecalculeerd zijn onverhuurbare dagen, dagen die tegen gereduceerd tarief ter beschikking gesteld worden en inkomsten derving wegens dubieuze debiteuren.
- Er is een voorlopig exploitatietekort van Fl. 270.000,--. Ter dekking hiervan wordt een subsidieverzoek aan de Gemeente Rotterdam gericht.
- De exploitatiesubsidies worden aangevraagd met ingang van het seizoen 86/87, ten laste van het kalenderjaar 1987.

Toelichting eenmalige investeringsbegroting

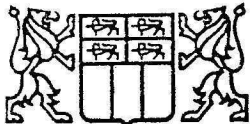
- Er wordt bij de Gemeente Rotterdam een subsidie-aanvraag ingediend voor eenmalige investeringen ten bedrage van Fl. 350.000,-- ten laste van het kalenderjaar 1988. Deze gelden worden aangewend voor de aanschaf van een gecombineerd podium/tribunesysteem en een lichtinstallatie. Voor het kalenderjaar 1987 wordt de Gemeente om een eenmalige investerings bijdrage gevraagd van Fl. 75.000,-- voor verduisteringsrolluiken, werklicht, afstopping en bewegwijzering
- De exploitatiesubsidies tot en met 1987, d.w.z. over de periode dat het RO Theater nog in HAL 4 gevestigd is, zullen gedeeltelijk worden aangewend voor eenmalige investeringen.
- Voor het restant tekort op de eenmalige investeringsbegroting zal een beroep worden gedaan op de Rijkscommissie van Advies voor de Bouw van Schouwburgen en Concertzalen.
- Aangezien het RO Theater bij grote produkties in en rond de hal tijdelijke voorzieningen moet aanbrengen, is zij bereid hiervoor bestemde gelden aan te wenden voor het realiseren van permanente voorzieningen.

Gemeente Rotterdam

Secretariaat Kunstzaken

Ter behandeling in de
vergadering van de Commissie
Kunstzaken op 20 NOV. 1986
bij punt 5 van de agenda.

Postbus 70018 3000 KX Rotterdam

Aan de heer wethouder
van Kunstzaken

Commissie Kunstzaken
12/11/86
12

uw kenmerk

ons kenmerk
Kz.nr. 86/1195-HB

telefoon
(010) 17 91 11

uw brief van

doorkiesnummer
2146/2451

betreft

Subsidiëring Hal 4

datum

12 november 1986

Thans is ter bespreking een aanvraag van de Stichting Hal 4 voor een structurele subsidie (vanaf 1988, het vertrek van het RO Theater) en voor een eenmalige investeringssubsidie. Niet voor het eerst valt er een dergelijke aanvraag in de brievenbus van het stadhuis. Reeds in het voorjaar van 1985 werd door de stichting een structurele en een incidentele subsidie aangevraagd. Door het kleine-zalenoverleg werd de aanvraag, bij monde van de algemeen directeur van de Dienst Gemeentelijke Kunstgebouwen, krachtig ondersteund. Op deze aanvraag is echter tot op heden geen beslissing genomen. Ze is terecht gekomen in de adviesaanvraagprocedure rond het inventarisatierapport kleine zalen. Het gevraagde advies is inmiddels binnen en de Stichting Hal 4 probeert op-nieuw duidelijkheid te krijgen over de mogelijkheden van de gemeente met betrekking tot deze zaal.

Het wordt inderdaad tijd om helderheid te verschaffen over de toekomstmogelijkheden van Hal 4. De schouwburgniewbouw schiet lekker op en het RO Theater zal over ruim een jaar Hal 4 willen verlaten om zich te prepareren op de bespeling van de nieuwe zaal aan het Schouwburgplein. Hoe dan verder met de hal? Het advies van de Rotterdamse Kunststichting over de kleine zalen wijdt (op pagina 28) enkele overwegingen aan deze vraag. Als theaterpodium heeft deze zaal geen prioriteit, stelt men, terwijl het streven naar een tweede podium voor popmuziek vrij irreëel is, op het moment dat zelfs de toekomst van het eerste podium (aan de West-Kruiskade) onzeker is. De conclusie van de Kunststichting is, dat "binnen de kontekst van de kleine Rotterdamse zalen" er voor Hal 4 geen enkele bud-gettaire verschuiving gerechtvaardigd is.

Wel wijst de Kunststichting erop, dat de hal een aantrekkelijke locatie is voor film- en theatergroepen om te repeteren of op te nemen. Er zou ook landelijk wel een markt voor zo'n voorziening

bestaan. Voorts is Hal 4 een goede locatie voor activiteiten in het kader van het Rotterdamfestival. Het zal niemand verbazen, dat ook de stichting Hal 4 zelf in haar recente beleidsnota tevens subsidie-aanvraag de richting van een werkplaatsfunctie uitgaat. De toekomst van de zaal ziet men liggen in langlopende, niet-reizende produkties waarbij decorbouw, repetities en voorstellingen op dezelfde locatie plaatsvinden (pag. 5), produkties die interdisciplinair van karakter zijn en overigens in een gebruik van de Hal als beeldstudio (televisie, film, studio).

Deze profilering als werkplaats is nieuw in de aanvraag van Hal 4. De beleidsnota van vorig jaar staat nog in het teken van een echte zaalprogrammering. Niet dat er in de nieuwe visie geen programma's plaatsvinden voor publiek, maar het accent is duidelijk verschoven in de richting van een type programmering dat in een gewone theaterzaal, klein of groot, moeilijk inpasbaar is: een gebruik dat een groot tijdsbeslag legt op de zaal in kwestie. De opsomming op pagina 7 geeft een aardig beeld van de in de toekomst in Hal 4 mogelijke activiteiten. Ik zie het beeld ontstaan van een zaal met een sterk afwisselende programmering: sommige activiteiten in het geheel niet voor publiek ter plaatse bestemd (film- en video-opnames), sommige wel voor publiek (toneelvoorstellingen), nu eens een activiteit die slechts een weekend duurt, dan weer een activiteit die twee maanden beslag legt op de zaal.

Met de Stichting Hal 4 en met de Rotterdamse Kunststichting denk ik, dat aan een dergelijke voorziening in deze regio behoefte bestaat. Er is geen enkele voorziening van deze aard, terwijl er wel vraag naar is. Geen enkel regulier podium kan zich immers, door de noodzaak een regelmatig publieksaanbod te garanderen, zo flexibel opstellen. En dat de hal zich door haar bouwkundige kwaliteiten goed voor een werkplaatsfunctie leent, moge ook blijken uit de specificaties die de "gebruikersgids", ook aan u gezonden, verstrekt.

Alles heeft een prijs, zo ook deze voorziening. Oorspronkelijk had ik deze prijs schromelijk onderschat. Indertijd ging ik er nog vanuit, dat, als Hal 4 zich niet meer bezig zou houden met de altijd kostbare publieksprogrammering maar zich uitsluitend zou opstellen als facilitair centrum, het voortgezette gebruik van de hal de gemeente niets of weinig zou hoeven te kosten. Immers, de huur van de Hal wordt door de gemeente gesubsidieerd en, zo dacht ik in mijn naïviteit, een zich als slimme ondernemer opstellend stichtingbestuur zou zich verder wel kunnen bedruipen uit de opbrengsten van de verhuur en ingebruikgeving. Lezing van de exploitatiebegroting bij deze subsidie-aanvraag leert mij anders. Er moet geld bij in deze opzet en wel tenminste een ton of drie op jaarbasis.

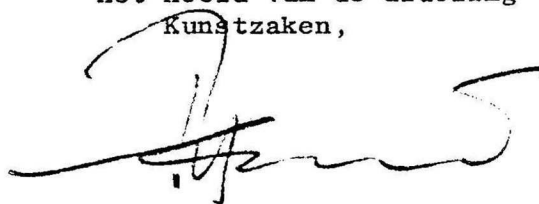
Over de exploitatiebegroting zoals de stichting die thans indient het volgende. Aan de inkomstenkant staat f 70.000,-- geraamd wegens gebruiksvergoedingen. (De opbrengst door sponsoring en fundraising is terecht laag geraamd: bedrijven en instellingen zullen liever rechtstreeks de produkties willen ondersteunen dan de zaal waarin de produkties plaatsvinden.) Tegenover deze huuropbrengst staan voor f 370.000,-- aan uitgaven. De opbrengsten dekken derhalve voor nog geen 20% de kosten. Wat valt daar aan te doen?

Op het punt van de inkomstenverhoging zou gedacht kunnen worden aan het optrekken van de gebruikersvergoedingen. Dit kan echter niet zo sterk, daar er een relatie moet blijven bestaan met de prijzen die elders in Nederland voor dit type faciliteiten worden betaald. Het Stichtingsbestuur stelt, dat met de geïndiceerde prijzen (zie de gebruikersgids) men aardig in de pas van het landelijk gebruikelijke tarief wijst. Naar mijn gevoel is een lichte verhoging hier nog wel mogelijk, maar deze kan nooit voldoende zijn om een groot deel van de kosten terug te spelen. Aan de uitgavenkant van de begroting zie ik, op de personeelskosten na, evenmin veel besparingsmogelijkheden. Wel zou ik er voor willen pleiten in eerste instantie met twee medewerkers te beginnen: de aanstelling van één technicus en één administrateur/beheerder lijkt me voorshands voldoende. Zo verschrikkelijk groot is het aantal afzonderlijke verhuringen nu ook weer niet, dat er direct twee administratieve medewerkers aangesteld zouden moeten worden.

Een besparing op personeel en een bescheiden inkomstenverhoging zou het tekort kunnen terugbrengen tot f 200.000,-- rekening houdend met de noodzaak enkele dringende investeringen te plegen (lichtinstallatie, podium- en tribunesysteem). De vraag die thans ter tafel ligt is derhalve vrij overzichtelijk: heeft de gemeente Rotterdam er twee ton per jaar voor over om in Hal 4 vanaf 1988 een werkplaatsfunctie te realiseren? Deze vraag zou beantwoord kunnen en moeten worden in de procedure die in het voorjaar gaat plaatsvinden en waarbij prioriteiten worden gewogen binnen de miljoenen die in het collegeprogramma hiervoor worden genoemd.

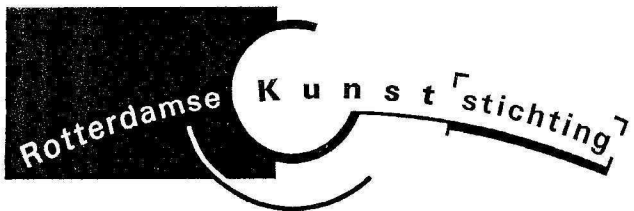
Ik stel voor, dat de commissie voor de Kunstzaken zich thans in oriënterende zin beraad over de subsidie-aanvraag van de stichting Hal 4 en dat de definitieve afweging plaatsvindt als onderdeel van de prioriteitenronde in het voorjaar van 1987.

Het hoofd van de afdeling
Kunstzaken,

F.P. Hengeveld

Bijl.: subsidie-aanvraag, beleidsnota,
jaarverslag en gebruikersgids
van Hal 4

Mauritsweg 35
3012 JT Rotterdam
010 4141666

Aan: Besturen en direkties
van de diverse kleine
zalen in Rotterdam

Datum: 13 november 1986
Betreft: advies kleine zalen beleid
Kenmerk: GB/HP/DIR/86-161

Geachte mevrouw, mijnheer,

Hierbij zend ik u een afschrift van het advies t.a.v. het beleid Kleine Zalen zoals dat door de Rotterdamse Kunststichting de gemeente is aangeboden.

Tevens maak ik u er op attent dat dit advies ter sprake zal komen in de vergadering van de Commissie Kunstzaken op donderdag 20 november a.s. 1986.

Met vriendelijke groet,
ROTTERDAMSE KUNSTSTICHTING

de directeur, voor hem:
Carel Alphenaar

INHOUD

Samenvatting	1
Voorwoord	3
Inleiding	4
1. De betekenins van de kleine zaal	6
2. Zalen buiten de kunstsector	8
3. Een mooi park heeft sterke bomen	10
4. Overzicht	12
5. Muziek	14
6. Theater	17
7. Dans en bewegingstheater	24
8. Afweging	25
9. De problematiek rond Hal 4	28
10. Prioriteiten	29
Bijlage	31

9. DE PROBLEMATIEK ROND HAL 4

Hal 4 blijkt als tijdelijke behuizing voor het RO-theater verrassend goed te functioneren. De excentrieke ligging van de Hal wordt ruimschoots gekompenseerd door het unieke karakter van gebouw en omgeving. Dat gekombineerd met het enthousiasme van de artistieke RO-theater-leiding voor deze lokatie heeft geleid tot bijzondere gebeurtenissen. Meer dan in het verleden is de Hal een Rotterdams bezit geworden.

Met het vertrek van het RO-theater naar de nieuwe Schouwburg stapelen de problemen voor de Hal zich echter op. Niet alleen blijkt er voor meer dan f 150.000 geïnvesteerd te moeten worden in onderhoud en inrichting, maar ook is onduidelijk welk artistiek brein de Hal met zijn of haar theatrale fantasieën wil vullen - nog afgezien van het probleem dat met het vertrek van het RO-theater ook daar geen budget meer voor is.

Het beleidsplan dat de staf en bestuur van de Hal hebben gepubliceerd, voorziet dan ook niet in het aantrekken van een nederlandse Mnouchkine, maar schetst de Hal voornamelijk als een podium voor theater, muziek en festivals. Zo juist is reeds gekonstateerd dat Rotterdam zeven kleine en drie grote theaterzalen telt, en dat dat aantal gezien de kwaliteit van het aanbod voldoende is. Hal 4 als theaterpodium heeft dus geen prioriteit. In het verleden is de Hal een uitstekend poppodium gebleken. Maar de praktijk in Rotterdam is dat het reeds de grootste moeite kost Arena voldoende financieel te ondersteunen. Een tweede podium voor popmuziek lijkt dus een vrij irreëel streven.

Het is duidelijk dat Hal 4 als podium voor theater en (pop-) muziek geen enkele prioriteit kan hebben, zeker als men bedenkt dat dat minimaal f 200.000,- gaat kosten. Voor dat geld zijn andere reeds functionerende podia voor jaren geholpen.

Het aangehaalde beleidsplan ziet verder mogelijkheden voor de Hal als een festivalplek, gekombineerd met de functie studioruimte. Voordat het RO-theater de Hal introk, bleek het gebouw voor een aantal film- en theatergroepen een aantrekkelijke lokatie om te repeteren of op te nemen. Er bestaat ook landelijk wel degelijk een markt op dit gebied. Daarnaast is men in Rotterdam naarstig op zoek naar een festivalplek, al dan niet gekombineerd met gastenhuis, c.q. studioruimte. In deze discussie is Hal 4 zeker een mogelijke kandidaat, met als sterke troefkaarten de lage huur (f 17.000,- per jaar), de unieke ligging en de nabijheid van een aantal kunstzinnige bedrijven.

Maar het ligt buiten het bestek van dit advies daar verder enige aanbeveling over te doen. Dit is een kwestie die thuishoort bij een algemener gemeentelijk accommodatiebeleid. Binnen de kontekst van de kleine Rotterdamse zalen is de konklusie dat er voor Hal 4 geen enkele budgettaire verschuiving gerechtvaardigd is.

Notulen van de openbare vergadering van de commissie voor de Kunstzaken, gehouden op donderdag 20 november 1986 's middags om 4 uur in kamer 7 van het stadhuis.

5. Subsidie-aanvraag Stichting Hal 4

Van Agteren is het eens met het advies van hoofd Kunstzaken. Hij beoordeelt de plannen in beginsel positief. Alleen het gevraagde bedrag is een struikelblok, gezien in het licht van de bezuinigingen. Om te adviseren Penta te laten verdwijnen en Hal 4 daarentegen wel te subsidiëren

is een moeilijke keuze. Voorts merkt hij op dat er op videogebied nu weliswaar weinig is, maar dat dit snel zal worden ingehaald. Komt Hal 4 dan niet in de problemen?

Mevr. Van Veenen heeft grote waardering voor de flexibiliteit waarvan Hal 4 blijkt geeft. Zij is niet zo bang dat er een impasse zal ontstaan als het video-aanbod anders zal lopen dan nu wordt verondersteld. Vooralsnog waardeert spr. de plannen positief.

Mevr. Buijs sluit zich hierbij aan. Hal 4 verdient op z'n minst waardering en ook honorering, al vindt spr. ook 2 ton nog erg veel.

Smit vraagt zich af of er in Hal 4 wel een tweede poppodium moet komen. Twee ton vindt hij ook rijkelijk veel.

Oosterwijk is het eens met de positieve geluiden. Spr. denkt niet dat de vergelijking Penta/Hal 4 moet worden gemaakt.

Men moet Hal 4 niet belasten met het idee dat men geld krijgt ten koste van anderen.

Voorzitter denkt dat de heer Oosterwijk daarin gelijk heeft, maar het is wel de publieke vertaling van de afwegingstaak van de politici. Door de werkplaatsfunctie van Hal 4 te benadrukken wordt er iets wezenlijks toegevoegd aan hetgeen er in Rotterdam is en wordt ingespeeld op de landelijk erkende opvatting dat er bij het theater behoefte is aan het op projectmatige basis experimenteren, waarvoor ruimte nodig is. Geprobeerd kan worden voor deze activiteit rijksmiddelen te verwerven, inclusief een deel van de huisvestingskosten, omdat Hal 4 daarmee een bovenregionale functie zou vervullen. Ook zou op de deelgemeente een beroep kunnen worden gedaan door de Hal tevens een wijkfunctie te laten vervullen. Zijn deze mogelijkheden onderzocht? Voor een poppodium moet inderdaad primair worden gedacht aan het centrum van de stad. Maar ook als Arena als poppodium gaat fungeren, wil dat niet zeggen dat Hal 4 incidenteel geen pop mag programmeren.

Van der Most: Als de gemeente Rotterdam een principebesluit heeft genomen, is het gemakkelijker bij het rijk aan te kloppen. Er zijn trouwens al eerste stappen in de richting van het rijk gezet. De contacten met de deelgemeente zijn goed. Men kan te allen tijde gebruik maken van Hal 4, maar het moet uiteraard wel in de planning passen. Ook Hal 4 is van mening dat het poppodium in Arena moet komen, hetgeen niet uitsluit dat Hal 4 incidenteel een popconcert zal programmeren. Het verheugt spr. dat in principe groen licht is gegeven.

De voorzitter waarschuwt nu niet al te optimistisch te zijn. Pas in het voorjaar zal de commissie definitief adviseren. Hal 4 moet dan concurreren tegen een aantal andere claims op het budget nieuw beleid.

Notulen van de openbare vergadering van de commissie voor de Kunstzaken, gehouden op donderdag 22 oktober 1987 's middags 4 uur in kamer 7 van het Stadhuis.

5. Accommodatie-knelpuntenbudget.

De voorzitter deelt desgevraagd mee dat de commissie over de besteding van dit budget niet behoeft te adviseren.

Mevr. Buijs: Voor Hal 4 is het grote knelpunt de onzekerheid over de komst van Mickery. Het is belangrijk dat daar snel zekerheid over komt, evenals over de toekomst van Hal 4 al dan niet met Mickery.

Van Agteren dacht dat het knelpuntenbudget bestemd was voor acquisitie. Nu wordt het voor geheel andere zaken gebruikt. Bestuurlijk is dat een wat vreemde zaak. Voordat er sprake was van de komst van Mickery naar Rotterdam zag de commissie de plannen van Hal 4 wel zitten. Hij denkt daar nog zo over. Hoe staat het met de programmering van popconcerten in Hal 4?

Mevr. Van Veenen: Het knelpuntenbudget wordt zowel voor incidentele als structurele zaken gebruikt. Zij verzoekt in de volgende rapportage dit tot uitdrukking te brengen. Haar voorkeur gaat uit naar incidentele subsidiering. Het budget is immers bestemd voor het oplossen van knelpunten.

Voorzitter: De besluitvorming over de komst van Mickery kan niet worden geforceerd. Rotterdam heeft aan Mickery duidelijk laten weten wat de mogelijkheden zijn. De eisen van Mickery zijn wat te hoog. Op dit moment is het wachten op een reactie van Mickery op het aanbod van de gemeente. Uitgangspunt is dat de gemeente zich niet de luxe kan veroorloven in de vorm van Hal 4 nog een theater te exploiteren. De bemoeienis van de gemeente met Hal 4 is het creëren van een faciliteit. De gemeente huurt de hal van het Grondbedrijf en stelt deze ter beschikking aan Hal 4. Nu Mickery er nog niet is, wordt er over gedacht tijdelijk popconcerten in Hal 4 te organiseren. Spr. sluit bovendien niet uit de Mickery dit seizoen op ad hoc basis enige produkties in Hal 4 zal uitbrengen. Al met al is het niet verstandig nu tot structurele exploitatie van Hal 4 over te gaan. Het is niet altijd mogelijk te volstaan met een incidentele subsidie om een huisvestingsprobleem op te lossen. Soms moet dat over een paar jaar worden uitgesmeerd. In de komende rapportage zal worden aangegeven of het om incidentele of "structurele" subsidies gaan. Het karakter van het budget is flexibel op problemen inspringen. Dat moet ook zo blijven. De mogelijkheid iemand aan te trekken voor acquisitie op het gebied van huisvesting bestaat nog steeds. Met het Grondbedrijf wordt overigens overlegd of het meer hand- en spandiensten kan verlenen op het gebied van de huisvesting in de kunstsector.

Hengeveld: Het budget werkt als een soort smeerolie bij acute huisvestingsproblemen. Daardoor heeft het een wat rommelig karakter. Als het echt om een structurele subsidie gaat wordt de commissie uiteraard om advies gevraagd. Jaarlijks zal een overzicht van de besteding van dit budget aan de commissie worden gegeven.

Mevr Buijs merkt nog op dat het niet haar bedoeling is dat van Hal 4 een volwaardig theater wordt gemaakt, maar er moeten wel voldoende middelen beschikbaar worden gesteld om er iets te kunnen doen. Ook naar het personeel en de sponsors toe is dat van belang.

De commissie neemt de notitie van hoofd Kunstzaken voor kennisgeving aan.

Gemeente Rotterdam

Secretariaat Kunstzaken

ter behandeling in de
vergadering van de Commissie
Kunstzaken op - 3 MAART 1988
bij punt 7 van de agenda.

Postbus 70018 3000 KX Rotterdam

De heer wethouder voor
de Kunstzaken

Commissie Kunstzaken
24/88
2

uw kenmerk	ons kenmerk	telefoon
	KZ. nr. 88/194/KW	(010) 17 91 11
uw brief van		doorkiesnummer
		417 2451
betreft		datum
HAL 4		24-02-1988

Na een pauze die wat langer heeft geduurd dan was voorzien stel ik u nu voor de subsidie-aanvraag van de stichting HAL 4 ter definitieve advisering aan de commissie voor de Kunstzaken voor te leggen. Er is in de vergaderingen van de commissie met grote regelmaat gepraat over HAL4; het meest indringend ter gelegenheid van het beleidsplan annex subsidie-aanvraag van 7 november 1986. In mijn belegstuk van 12 november 1986 bij de behandeling van de aanvraag heb ik geconstateerd dat aan een voorziening als HAL4 behoefte bestaat. Ik zag en zie het beeld voor me van een accommodatie, waarin activiteiten plaats hebben die soms wel en soms niet voor het publiek toegankelijk zijn; die soms een weekend duren, soms twee maanden, kortom een sterk wisselende programmering zonder "eigen" gezicht. Dat zou in Rotterdam en wellicht wel landelijk een unieke lokatie opleveren, immers geen enkele reguliere theater-accommodatie kan het zich veroorloven onverwacht dicht en dan weer open te zijn.

Maar, alles heeft zijn prijs heb ik in mijn belegstuk uit 1986 ook geschreven. Aan de gemeente werd gevraagd een bedrag van fl. 270.000 ter beschikking te stellen als bijdrage in de exploitatie-kosten. Dat bedrag ligt nu als subsidieverzoek voor en naar ik heb begrepen zal HAL4 aan de leden van de commissie individueel laten weten waarom dat bedrag structureel nodig is. Voor de goede orde: ook mijn standpunt is niet veranderd, dat wil zeggen: ik sluit mij aan bij de

overwegingen die de Rotterdamse Kunststichting in haar advies over de kleine zalen leidt tot de conclusie, dat "binnen de kontekst van de kleine Rotterdamse zalen" er voor HAL 4 geen enkele budgettaire verschuiving gerechtvaardigd is.

Natuurlijk was er ten tijde van de bespeling door het RO-Theater een grote publieksbekendheid voor HAL 4 ontstaan, maar eenieder realiseerde zich, dat dit slechts een tijdelijke zaak zou zijn: zodra de zwaargewichten van het Rotterdamse toneel (budgettaire gezien) hun tenten in de Schouwburg zouden gaan opslaan, was het gedaan met de grote en automatische publiekstoeloop naar het DWL-terrein. Daarom was de centrale vraag in het beleidsplan van HAL 4: is er leven na het RO?

Dan wil ik nu graag ingaan op de vraag die wellicht zou kunnen ontstaan waarom het zo lang heeft geduurd en waarom ik pas nu voorstel de commissie een definitief advies te vragen.

Dat heeft uiteraard alles te maken met twee dingen: geld (of liever het gebrek daaraan) en de aangekondigde komst van Mickery.

Nadat de commissie op 22 november 1986 een positieve houding t.o.v. de plannen van HAL 4 had ingenomen en daarbij had gezegd, dat definitieve advisering in het voorjaar van 1987 zou plaats hebben, ben ik op zoek gegaan naar mogelijke financieringsbronnen. Dat lukte niet en toen zich de mogelijke komst van Mickery aandienende leken we twee vliegen in een klap te kunnen slaan. Mickery zou inclusief haar budget HAL 4 betrekken en dan zou de hal bij haar in beheer kunnen komen en door anderen gebruikt kunnen worden in de periode, dat Mickery niet zelf de ruimte nodig had. In de gesprekken met Mickery heeft u aangeboden de verbouwing van de hal te financieren tot een bedrag van ± fl. 100.000 per jaar. Dat was een forse aanslag op het accommodatieknelpuntenbudget, maar als daarmee de overkomst van een artistiek interessante instelling naar Rotterdam kon worden bewerkstelligd, was dat alleszins te verdedigen.

Voor alle duidelijkheid lijkt het mij goed om te stipuleren, dat het niet gaat om een vergelijkbare grootheden: uw toezegging aan Mickery, waarmee de commissie later heeft ingestemd, was uitsluitend voor dat doel bestemd.

Inmiddels zijn we dan in de zomer van 1987 aanbeland en wordt er druk getekend en gerekend aan de mogelijkheden om Mickery compleet met de produktie-organisatie en het kantoor in HAL 4 te vestigen. Die pogingen, om een zeer lang verhaal kort te maken, zijn na enkele maanden om een aantal redenen mislukt: er zou praktisch een compleet nieuwe hal - lees: nieuw podium - moeten worden gebouwd en dat kon Bruin niet trekken.

We hebben toen een paar dingen geconstateerd:

- Mickery is nog steeds zeer welkom in Rotterdam, maar we moeten naar een andere huisvesting gaan omzien;
- We beschouwen Mickery voorlopig als een graag geziene logé, die op ad hoc basis produkties in Rotterdam en zo mogelijk in HAL 4 uitbrengt onder het motto "Mickery Rotterdam presents...";
- we gaan proberen de meest acute problemen van HAL 4 op te lossen.

Het resultaat van de acties onder de eerste twee gedachtenstreepjes is, dat ik met enige regelmaat zeer geheime stukken over de voorbereidingen van Mickery produkties onder ogen krijg en dat we zo af en toe eens gezamenlijk een lokatie onder de loupe nemen. Het resultaat van het derde streepje zal ik hieronder even voor u op een rij zetten:

* fl. 40.000

Ten behoeve van een aantal utilitaire voorzieningen op het gebied van licht en geluid uit het accommodatieknelpuntenbudget (AKB) 1987, inmiddels geaccordeerd door de commissie Kunstzaken.

* fl. 23.000

Ten behoeve van het egaliseren en waterpas maken van de vloer en het gelijktijdig aanpassen van de nooduitgang aan de havenzijde.

Een dringende wens van HAL 4. Mede in verband met de verhuringen aan o.a. Mickery is herstel van de vloer noodzakelijk; de verbreding van de ingang havenzijde is noodzakelijk i.v.m. brandweereisen die worden gesteld bij grotere publieksaantallen, die uiteraard voor de nodige extra inkomsten zorgen.

Mondeling door u toegezegd, ten laste te brengen van het AKB 1987, waarvoor nog ruimte is.

* fl. 10.000

Ten behoeve van een demontabele houten dansvloer. Dit bedrag is nog niet toegezegd, maar ik zou honorering daarvan willen bepleiten. Naar ik heb begrepen, is Werkcentrum Dans van plan enkele produkties uit te brengen in HAL 4 en daarvoor is een dergelijke vloer onontbeerlijk.

Alles bij elkaar, plus de al verrekende fl. 14.000 eenmalig uit de prioriteiten i.v.m. de bewegwijzering is er vorig jaar fl. 87.000 aan HAL 4 toegewezen c.q. in het vooruitzicht gesteld.

Ik denk dat de grenzen van de gemeentelijke inspanningen voor HAL 4 daarmee in 1987 zijn bereikt.

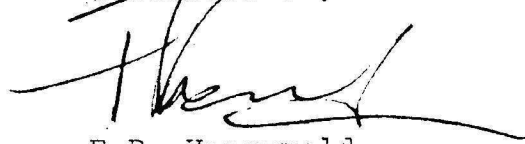
Er zal met de nodige inventiviteit moeten worden verder gezocht naar mogelijke financieringsbronnen, waarbij ik de provinciale en rijksoverheid als mogelijkheden zeker niet zou willen uitsluiten.

Ik zie HAL 4 vooralsnog bescheiden verder gaan als "facilitair bedrijf" voor kunstproducerende instellingen in deze stad en dan natuurlijk voor zover dat binnen het beleid en de budgettaire mogelijkheden van die instellingen past.

Samengevat stel ik voor:

- a. de ambities van HAL 4 voor structurele subsidiëring vanuit de gemeente op dit moment niet te honoreren,
- b. de commissie voor te stellen accoord te gaan met de toezeggingen tot totaal fl. 33.000.

Het hoofd van de afdeling
Kunstzaken,

F.P. Hengeveld

Bijl.
Subsidie-aanvraag + beleidsplan d.d. 7-11-1986
Brieven d.d. 9 maart 1987 en 8 september 1987
Subsidie-aanvraag 16 december 1987

CC
Dir RKS

Notulen van de openbare vergadering van de commissie voor de Kunstzaken, gehouden op donderdag 3 maart 1988 's middags om 4 uur in kamer 7 van het stadhuis.

7. Hal 4.

Van Agteren sluit zich aan bij het advies van hoofd Kunstzaken.

Mevr. Verbeek: Vorig jaar heeft de commissie het advies Kleine zalen van de Kunststichting behandeld. Dit advies is voor Hal 4 blijkbaar geen aanleiding geweest haar begroting bij te stellen. De overhead is behoorlijk hoog. Zij kan zich eveneens verenigen met het advies van hoofd Kunstzaken.

Mevr. Buijs: De komst van Mickery, waarvoor 1 ton beschikbaar was, had ook ten doel Hal 4 te laten functioneren. Waar is die ton gebleven? Spr. vreest dat als er niets wordt gedaan, er voorzieningen in Hal 4 komen die niet in de kunstsector thuishoren. Zij is van mening dat er wel iets voor Hal 4 moet worden gedaan. Het zou jammer zijn dat wat de afgelopen jaren in Hal 4 is gegroeid weer verloren gaat. Zij stelt voor de f 100.000,-- die voor Mickery bestemd was, aan Hal 4 beschikbaar te stellen en na ca. 3 jaar te evalueren.

Zijlstra wijst erop dat Hal 4 ook een regionale functie heeft. Hij adviseert eveneens een beroep op de Provincie te doen. In elk geval moet er iets worden gedaan om te voorkomen dat Hal 4 onmiddellijk verdwijnt. Na 1 à 2 jaar kan worden bezien of Hal 4 levensvatbaar is.

Voorzitter: Destijds is tijdens de onderhandelingen aan Mickery f 100.000,-- huisvestingssubsidie toegezegd. Voor dat bedrag moest Hal 4 zowel ingrijpend worden aangepast als uitgebreid t.b.v. de organisatie van Mickery. Het ging strikt om huisvestingskosten. Daardoor zou een organisatie naar Rotterdam komen die 2,5 miljoen meebracht. Die f 100.000,-- zou t.l.v. de prioriteit accommodatiezaken komen. Nu Mickery zich op korte termijn niet definitief in Rotterdam zal vestigen, is dit niet meer aan de orde. Wel wordt voorgesteld eenmalig f 87.000,-- aan Hal 4 toe te kennen t.l.v. het accommodatiebudget. Ook in de toekomst kan Hal 4 een gemotiveerd beroep doen op dit budget. Principieel is of de bijdrage aan Hal 4 zich beperkt tot een huisvestingssubsidie of dat er ook een exploitatiesubsidie moet worden gegeven. Die discussie is enige tijd geleden al gevoerd. Daarbij was de conclusie dat de gemeente zich niet de luxe kan permitteren naast de huisvestingssubsidie nog een exploitatiesubsidie te geven. Dat legt uiteraard aan Hal 4 beperkingen op. Men moet daar niet te somber over doen. Voordat het RO-theater zijn intrek in Hal 4 had genomen functioneerde Hal 4 ook en het gebouw verkeerde in een veel slechtere staat.

Mevr. Buijs en Zijlstra gaan niet akkoord met het voorstel van hoofd Kunstzaken; de overige commissieleden kunnen zich hiermee wel verenigen.